

РЕЦЕНЗИЯ

от полковник професор д-р Николай Бонев Ничев,
заместник-декан на факултет „Общовойскови“ при Национален военен
университет „Васил Левски“, адрес: п.к. 5000, гр. Велико Търново,
бул. „България“ №76, тел. 062 618 711

на научните трудове, представени по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в катедра „Военноморски сили“ на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебните дисциплини: „Използване на формиранията от ВМС в операциите“, „История на военноморското изкуство“, „Защита на морската критична инфраструктура“ и „Правила за поведение в морските операции“, обявен със заповед № ОХ-745/30.08.2021 г. на министъра на отбраната и публикуван в Държавен вестник бр. 83/05.10.2021 г.

на кандидата:

капитан II ранг д-р Тодор Димитров Димитров,
главен асистент в катедра „Военноморски сили“,
на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка от рецензента

Списъкът на представените за конкурса научни трудове на кандидата капитан II ранг д-р Тодор Димитров съдържа 23 бр. заглавия с общ обем от 492 страници, разпределени в следните групи:

- Монографии – 2 бр. с общ обем от 301 страници;
- Глави от колективни трудове – 1 бр. с общ обем от 31 страници;
- Научни статии – 4 бр. с общ обем от 28 страници;
- Научни доклади – 16 бр. с общ обем от 132 страници.

Приемам за рецензиране 31 страници от глава 9 - „Военноморски сили на Република България – мисии, функции и задачи“ от колективния труд „Основи на използването на тактическите формирования“, като капитан II ранг д-р Димитров е посочил 8 страници в творческата си автобиография, а от Списъка на научната продукция и в приложените научни трудове от кандидатът е видно, че те са в по-голям обем.

От тях 22 бр. са разработени самостоятелно, а 1 бр. е в съавторство. От тях 22 бр. са публикувани в български научни форуми и списания, а един доклад е публикуван в National Defense University "Carol I" в Румъния.

Посочените трудове не повтарят публикациите, които кандидатът е представил при защитата на дисертационния си труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Приемам количеството на представената за конкурса научна продукция като достатъчно. Същата е с точков еквивалент от 575 точки, при минимално изискуеми 400 точки съгласно минималните национални изисквания към научната дейност на кандидатите за заемане на академична длъжност „доцент“ по групи показатели за професионално направление 9.2 „Военно дело“.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Резултатите от научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата са представени чрез неговата публикационна дейност в периода 2013-2021 г., както следва:

➤ област организация и управление на въоръжените сили – 19 бр. публикации;

➤ област повишаване на сигурността в морските пространства– 4 бр. публикации.

Представените научни публикации попадат в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“ и покриват в пълен обем изброените в обявения конкурс учебни дисциплини.

Стилът на автора е задълбочен, достъпен, логичен, аналитичен и академичен.

Тематиката на научните трудове е посветена на актуални и важни въпроси, свързани с ролята и мястото на Военноморските сили при гарантиране на морската сигурност, защитата на пристанищата и крайбрежната зона, участието на военноморски компонент в съвременни мироопазващи операции, използването на изкуствен интелект във военноморските операции и изграждането на българските въоръжени сили.

Актуалността на разработките произтича от необходимостта от пълно и задълбочено изследване на проблемните моменти в посочените области и очертаване на пътищата за тяхното разрешаване.

Специфичната научна област, в която работи кандидата предопределя участията му в научни форуми организирани основно от военни образователни институции – Военна академия „Г. С. Раковски“, Национален военен университет „Васил Левски“ и други в сектора за сигурност и отбрана.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

В процеса на работата ми като член на научното жури не е получаван сигнал за плагиатство в публикациите на кандидата по конкурса.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Капитан II ранг д-р Тодор Димитров завършва Висшето военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“, гр. Варна през 1999 г. с военна специалност „Корабоводене за ВМС“, през 2007 г. СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София специалност „Право“. През 2013 г. завършва ОКС „магистър“ във Военна академия „Г. С. Раковски“ по специалността „Организация и управление на оперативно-тактическите формирования от ВМС“, а през 2018 г. защитава дисертационен труд и придобива ОНС „доктор“ по научната специалност 05.12.01 „Организация и управление на Въоръжените сили“. Преминал е и през редица курсове за повишаване на неговата квалификация.

Професионалната кариера на кандидата започва през 1999 г. като помощник-командир на кораб във военноморска база. След това той последователно преминава през длъжности като командир на кораб, младши експерт, експерт и старши експерт в МО, старши оперативен офицер в морски оперативен център.

От 2018 г. е главен асистент в катедра „Военноморски сили“ на Военна академия „Г. С. Раковски“. Видно е, че професионалната кариера на капитан II ранг д-р Тодор Димитров съответства напълно на научната област в която той работи. Натрупаният от него практически опит способства за по-нататъшното му успешно развитие като преподавател в областта на организацията и управлението на Военноморски сили.

Владее английски език съгласно стандарта на НАТО STANAG-6001 на ниво 3-3-3-3, руски език на ниво 3-2-3-1 съгласно STANAG 6001 и китайски език на ниво 3 3 3 3 съгласно HSK.

Постигнатите научни резултати позволяват формирането на необходимите компетенции и умения на кандидата за обучение на военни кадри в областта на организацията и управлението на Военноморски сили. Те са полезни не само за учебния процес, но и за подготовката на всички длъжностни лица, които имат отношение към участието на Военноморските сили в международни учения и мисии.

Предложената от кандидата научна продукция потвърждава неговия професионализъм и педагогически опит. В потвърждение на това е количеството на неговата аудиторна заетост и броя на дипломантите, на които той е бил научен ръководител – 12 слушатели.

Всеки от трудовете е последователно надграждане на научната и педагогическата дейност на кариера на капитан II ранг д-р Тодор Димитров след придобиването му на ОНС „доктор“.

5. Основни научни резултати и приноси

Основните резултати и приноси на кандидата, имащи значение за обогатяването на теорията и практиката в областта на използването на формираната от ВМС могат да бъдат обобщени в две основни направления, както следва:

5.1. Научни приноси

5.1.1. Разкрити и обосновани са принципите и подходите за развитие на Военноморските сили в съответствие със съвременните изисквания и са представени насоки за модернизация и области за придобиване и поддържане на способности – публикации с номера 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.11, 4.13, 4.14 и 4.15.¹

5.1.2. Генерирани са нови знания и умения в сектора за сигурност, като са

¹ Номерацията е съгласно списъка на научната продукция на капитан II ранг д-р Тодор Димитров, представена за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“.

разширени теоретичните постановки по отношение на противодействие на съвременните заплахи – публикации с номера 1.1, 1.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.11, 4.12, 4.13, 4.14 и 4.15.

5.1.3. Доразвита и обогатена е теорията за оперативното използване на Военноморските сили самостоятелно, в съюзен или коалиционен форма – публикации с номера 1.1, 1.2, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.11, 4.13 и 4.15.

5.1.4. Систематизирани и доразвити са съществуващите теоретични постановки по организацията и използването на Военноморските сили самостоятелно или съвместно с други видове Въоръжени сили – публикации с номера 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.7, 4.8 и 4.15.

5.1.5. Обогатени и разширени са теоретичните схващания и постановки свързани с използването на изкуствен интелект в сферата на отбраната, съвременните бойни действия на море и за повишаване на морската сигурност – публикации с номера 4.6, 4.10, 4.11, 4.13 и 4.14.

5.1.6. Доразвита и обогатена е теорията относно нормативната уредба на морския суверенитет и в частност на енергодобивната промишленост – публикации с номера 3.1, 4.1 и 4.9.

5.1.7. Доразвита и обогатена е теорията относно историческите подходи при изграждането и принципите на функциониране на Въоръжените сили и в частност на Военноморските сили – публикации с номера 1.1, 1.2, 3.4 и 4.16.

5.2. Научно-приложни приноси

5.2.1. Извършена е теоретична обосновка и са предложени варианти за използването на формиранията от Военноморските сили по трите мисии – публикации с номера 1.1, 1.2, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.8 и 4.13.

5.2.2. Извършен е исторически обзор на организацията при отбрана на крайбрежие, както и преглед на участието на български кораби в операции на НАТО и резултатите са систематизирани и обобщени като поуки от практиката – публикации с номера 3.2 и 4.4.

5.2.3. Частично е изследван и доразвит процеса на приложение на системи с изкуствен интелект от Военноморските сили и са предложени насоки за неговото използване – публикации с номера 4.6, 4.11, 4.13 и 4.14.

5.2.4. Предложени са нови подходи и виждания по въпросите, свързани с нормативната уредба на морския суверенитет и морската сигурност – публикации с номера 3.1, 4.1 и 4.9.

6. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Научните приноси на кандидата допринасят за систематизиране и доразвиване на теоретичните постановки, свързани с организацията и използването на Военноморските сили в съвременните операции.

Резултатите от научната дейност на капитан II ранг д-р Тодор Димитров могат и следва да се използват в учебния процес на факултет „Командно-щабен“ на Военна академия „Г. С. Раковски“ и училищата от военно-образователната система.

Кандидатът е цитиран от 9 други автори в общо 18 бр. публикации, което е потвърждение за значимостта на неговите научни трудове.

7. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

От представените 15 бр. научни трудове, 22 бр. са самостоятелни, а 1 бр. е в съавторство. Това дава основание постигнатите резултати да се оценят като собствен принос на кандидата.

8. Критични бележки за рецензираните трудове

Към представените за рецензиране научни публикации могат да се отправят и някои критични бележки и препоръки:

➤ в оформянето на част от трудовете има редакционни грешки, които не намаляват научната им стойност;

➤ част от разработките биха имали по-голяма стойност, ако са

популяризирани на международни форуми и издадени на чужд език.

9. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът смята, че следва да вземе отношение.

Познавам кандидата от участие в конференции в НВУ „Васил Левски“. Личните ми впечатления са, че кандидатът е колегиален, с висока обща култура и професионална подготовка, с отговорно отношение към преподаването и стремеж към овладяване на нови знания и умения.

10. Заключение.

Представената за конкурса документация и научна продукция от кандидата отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и нормативната база на Военна академия „Г. С. Раковски“ за заемане на академична длъжност „доцент“ в съответната област на висшето образование.

Оценката ми за научните трудове на капитан II ранг д-р Тодор Димитров Димитров, единствен участник в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в катедра „Военноморски сили“ на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебните дисциплини „Използване на формиранията от ВМС в операциите“, „История на военноморското изкуство“, „Защита на морската критична инфраструктура“ и „Правила за поведение в морските операции“ **е положителна.**

11. Оценка на кандидатите.

Активната преподавателска и научноизследователска дейност на кандидата, неговите лични качества и постигнатите значими научни резултати ми дават основание **да предложи** на уважаемото научно жури **да класира**

кандидата по конкурса капитан II ранг д-р Тодор Димитров Димитров и да предложи на факултетния съвет на факултет „Командно-щабен” при Военна академия „Г. С. Раковски”, **да бъде избран и да заеме академичната длъжност „доцент”** в катедра „Военноморски сили“ на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебните дисциплини: „Използване на формиранията от ВМС в операциите”, „История на военноморското изкуство“, „Защита на морската критична инфраструктура“ и „Правила за поведение в морските операции“.

04.01.2022 г.

гр. Велико Търново

Изготвил рецензията:

полк. проф. д-р Николай Ничев

RAKOVSKI NATIONAL DEFENCE COLLEGE

REVIEW

by Colonel Professor Nikolay Bonev Nichev, PhD

Vice Dean of the Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo

of the scientific papers presented in the competition for the academic position of "Associate Professor" in the Department of Naval Forces of the Command and Staff Faculty at the Rakovski National Defence College, in the Higher Education's Domain "Security and Defence", Professional Direction "Warfare", Scientific Specialty "Organization and management of the Armed Forces", in the disciplines: "Use of Navy formations in operations", "History of Naval Art", "Protection of maritime critical infrastructure" and "Rules of conduct in naval operations ", announced by order № OX-745 / 30.08.2021 of the Minister of Defense and published in the State Gazette no. 83 / 05.10.2021

of the candidate:

Captain II rank Todor Dimitrov Dimitrov, PhD, Chief Assistant the Department of Naval Forces of the Command and Staff Faculty at the Rakovski National Defence College

1. Which scientific works presented by the candidate are accepted for evaluation by the reviewer.

The list of scientific papers submitted for the competition to the candidate Captain II rank Todor Dimitrov, PhD contains 23 titles with a total volume of 492 pages, divided into the following groups:

- Monographs - 2 pcs. with a total volume of 301 pages;
- Chapters from collective works - 1 pc. with a total volume of 31 pages;
- Scientific articles - 4 pcs. with a total volume of 28 pages;
- Scientific reports - 16 pcs. with a total volume of 132 pages.

I accept for review 31 pages from Chapter 9 - "Naval Forces of the Republic of Bulgaria - missions, functions and tasks" of the collective work "Fundamentals of the use of tactical formations", as Captain II rank Dimitrov has indicated 8 pages in his autobiography, and from the List of scientific productions and in the attached scientific papers by the candidate it is evident that they are in a larger volume.

Of these, 22 are developed independently, and 1 pc. is co-authored. Of these, 22 have been published in Bulgarian scientific forums and journals, and one report has been published at the National Defence University "Carol I" in Romania.

These works do not repeat the publications that the candidate has presented in the defense of his dissertation for the educational and scientific degree "Doctor".

I accept the quantity of the scientific production presented for the competition as sufficient. It has a point equivalent of 575 points, with a minimum required 400 points according to the minimum national requirements for the scientific activity of candidates for the academic position of "Associate Professor" by groups of indicators for professional field 9.2 "Warfare".

2. General characteristics of the scientific, scientific-applied and pedagogical activity of the candidate.

The results of the research and applied research activities of the candidate are

presented through his publishing activities in the period 2013-2021, as follows:

- area of organization and management of the armed forces - 19 publications;
- area of increasing security in maritime areas - 4 pcs. publications.

The presented scientific publications fall in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional field 9.2. "Warfare", scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces" and cover in full the disciplines listed in the competition.

The author's style is thorough, accessible, logical, analytical and academic.

The topic of the scientific works is dedicated to topical and important issues related to the role and place of the Navy in ensuring maritime security, protection of ports and coastal zone, participation of naval component in modern peacekeeping operations, use of artificial intelligence in naval operations and the building of the Bulgarian Armed Forces.

The topicality of the developments stems from the need for a complete and in-depth study of the problematic moments in the mentioned areas and outlining the ways for their solution..

The specific scientific field in which the candidate works predetermines his participation in scientific forums organized mainly by military educational institutions - Rakovski National Defence College, Vasil Levski National Military University and others in the security and defense sector.

3. Opinion on the presence or absence of plagiarism.

During my work as a member of the scientific jury, I didn't receive any signals concerning plagiarism in the candidate's publications.

4. Evaluation of the applicant's pedagogical training and activities.

Captain II rank Todor Dimitrov, PhD graduated from the Nikola Vaptsarov Navy Academy, Varna in 1999 with a military specialty "Naval Navigation", in 2007 Sofia University "St. Kliment Ohridski", Sofia, majoring in Law. In 2013 he graduated with

a master's degree from the Rakovski National Defence College in the specialty “Organization and management of the operational and tactical formations of the Navy”, and in 2018 he defended his dissertation and acquired the ONS “Doctor of Philosophy” in the scientific specialty 05.12.01 “Organization and management of the Armed Forces”. He has also passed a number of courses to improve his skills.

The candidate's professional career began in 1999 as an assistant commander of a ship at a naval base. He then successively held the positions of Commander-in-Chief, Junior Expert, Expert and Senior Expert in the MoD, Senior Operations Officer in the Maritime Operations Centre.

Since 2018 he has been a senior assistant at the Naval Forces Department of the Rakovski National Defence College. It is obvious that the professional career of Captain II rank Todor Dimitrov, PhD corresponds completely to the scientific field in which he works. His practical experience contributes to his further successful development as a teacher in the field of organization and management of the Navy.

Fluent in English according to NATO standard STANAG-6001 at level 3-3-3-3, Russian at level 3-2-3-1 according to STANAG 6001 and Chinese at level 3 3 3 3 according to HSK.

The achieved scientific results allow the formation of the necessary competencies and skills of the candidate for training of military personnel in the field of organization and management of the Navy. They are useful not only for the training process, but also for the training of all officials involved in the participation of the Navy in international exercises and missions.

The scientific production proposed by the candidate confirms his professionalism and pedagogical experience. Confirmation of this is the amount of his classroom employment and the number of graduates of whom he was scientific supervisor - 12 listeners.

Each of the works is a consistent upgrade of the scientific and pedagogical activity of the career of Captain II rank Todor Dimitrov, PhD after his acquisition of

ONS "Doctor of Philosophy".

5. Key scientific results and contributions.

The main results and contributions of the candidate, important for the enrichment of the theory and practice in the field of the use of the formations of the Navy can be summarized in two main directions, as follows:

5.1. Scientific contributions

5.1.1. The principles and approaches for the development of the Navy in accordance with modern requirements are revealed and substantiated and guidelines for modernization and areas for acquiring and maintaining capabilities are presented - publications with numbers 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.11, 4.13, 4.14, 4.15.

5.1.2. New knowledge and skills in the security sector have been generated, and the theoretical statements regarding counteraction to modern threats have been expanded - publications with numbers 1.1, 1.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.11, 4.12, 4.13, 4.14, 4.15.

5.1.3. The theory of the operational use of the Navy independently, in union or coalition form has been further developed and enriched - publications with numbers 1.1, 1.2, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.11, 4.13, 4.15.

5.1.4. The existing theoretical statements on the organization and use of the Navy alone or together with other types of the Armed Forces are systematized and further developed - publications with numbers 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.7, 4.8, 4.15.

5.1.5. Theoretical concepts and statements related to the use of artificial intelligence in the field of defense, modern combat operations at sea and to increase maritime security have been enriched and expanded - publications with numbers 4.6, 4.10, 4.11, 4.13, 4.14.

5.1.6. The theory of the regulatory framework of maritime sovereignty and in

particular of the energy industry has been further developed and enriched - publications with numbers 3.1, 4.1, 4.9.

5.1.7. The theory of historical approaches to the construction and principles of functioning of the Armed Forces and in particular of the Navy has been further developed and enriched - publications with numbers 1.1, 1.2, 3.4, 4.16.

5.2. Scientific-applied contributions

5.2.1. A theoretical justification has been made and options have been proposed for the use of the formations of the Navy in the three missions - publications with numbers 1.1, 1.2, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.8, 4.13.

5.2.2. A historical overview of the organization in coastal defense was performed, as well as a review of the participation of Bulgarian ships in NATO operations and the results were systematized and summarized as lessons from practice - publications with numbers 3.2, 4.4.

5.2.3. The process of application of artificial intelligence systems by the Navy is partially researched and further developed and guidelines for its use are proposed - publications with numbers 4.6, 4.11, 4.13, 4.14.

5.2.4. New approaches and views on issues related to the regulatory framework of maritime sovereignty and maritime security are proposed - publications with numbers 3.1, 4.1, 4.9.

6. Assessing the significance of contributions to the science and practice.

The scientific contributions of the candidate contribute to the systematization and further development of theoretical statements related to the organization and use of the Navy in modern operations.

The results of the scientific activity of captain II rank Todor Dimitrov, PhD can and should be used in the educational process of the Faculty of Command and Staff of the Military Academy "G. S. Rakovski "and the schools of the military education system.

The candidate is cited by 9 other authors in a total of 18. publications, which is a

confirmation of the importance of his scientific works.

7. Assessment what degree of the contributions are made by the candidate.

Of the presented 15 scientific papers, 22 are independent, and 1 pc. is co-authored. This gives grounds to evaluate the achieved results as the candidate's own contribution.

8. Critical remarks about the reviewed works.

Some critical remarks and recommendations can be addressed to the scientific publications submitted for review:

- there are editorial errors in the design of some of the works that do not reduce their scientific value;
- Some of the works would be of greater value if they were promoted in international forums and published in a foreign language.

9. Personal impressions and other issues on which the reviewer thinks he should take a stand.

I know the candidate from participating in conferences at the Vasil Levski National High School. My personal impressions are that the candidate is collegial, with a high general culture and professional training, with a responsible attitude to teaching and striving to master new knowledge and skills.

10. Conclusion.

The documentation and scientific production submitted for the competition by the candidate meet the requirements of the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the normative base of the Rakovski National Defence College for holding the academic position of "Associate Professor" in the respective field of higher education.

My assessment of the scientific works of Captain II rank Dr. Todor Dimitrov Dimitrov, the only participant in the competition for the academic position of "Associate Professor" in the Department of Naval Forces at the Faculty of Command and Staff at the Rakovski National Defence College, in the field of higher education 9. "Security and Defence", professional field 9.2. "Military Affairs", scientific specialty

"Organization and Management of the Armed Forces", in the disciplines "Use of Navy formations in operations", "History of Naval Art", "Protection of maritime critical infrastructure" and "Rules of conduct in maritime affairs" operations" **is positive**.

11. Candidates' evaluation.

The active teaching and research activities of the candidate, his personal qualities and significant scientific results give me reason to propose to the esteemed scientific jury **to rank the candidate for the competition Captain II rank Todor Dimitrov Dimitrov, PhD** and to propose to the Faculty Council "Command Staff "at the Military Academy" G. S. Rakovski ", **to be chosen and to take the academic position of "Associate Professor"** in the Department of Naval Forces of the Faculty of Command and Staff at the Rakovski National Defence College, in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional field 9.2. "Military Affairs", scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces", in the disciplines: "Use of Navy formations in operations", "History of Naval Art", "Protection of maritime critical infrastructure" and "Rules of conduct in maritime operations".

Data: 04.01.2022
Veliko Tarnovo

MADE THE REVIEW:
COL. PROF. NICHOLAY NICHEV, PhD